UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

Successione libertorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96136

Visual Library

cet probentur in auꝭ.de cōſan.ꝛ vter.§.j.C.cōmunia de ſucceſ.
autio.ita ꝗ.ꝛ C.de leg.here.l.emācipa.ſi nō ſunt nec frēs,nec fi
lij fratrū hꝫ locū regula,ꝓximior preferatur vlteriori,ꝛ ſic intelli
gitꝰ litera preſens,ꝛ fit diuiſio in capita,nō in ſtirpes,vt in auꝭ.
de here.que ab inteſta.defe.§.ſi vero neque fratres.

De ſucceſſione libertorum. Rub.

1 Donatio vltra quingentos aureos non valet.
2 Aureus in iure accipitur pro ſolido,ꝛ ſolidus pro aureo.

Nunc de libertorū bōis.

Gl.cōtinuat ſicut dictum eſt de ſucceſſione inge
nuorum,nunc libertoꝝ,falſum eſt hoc in auꝭ.ſ.
titu.primo de ſeruilli cognatiōe.§.ſꝫ noſtra.trac
tatum de ſucceſſione libertorū,vnde ſic cōtinua.
Dictū eſt vſq; nunc de ſucceſſione iure cogna.vel patrie poteſta
tis,nunc dicit de ſucceſſione iure patronatus.Circa ſucceſſionē
libertoꝝ tractantur hec quatuor iura quartum in quo eſt ſtatus
recitatꝰ.j.e.§.ſꝫ noſtra,ꝛ eſt ſtatus in hoc:qꝛ liberta vel libertus
ſi hꝫ vnꝰ cētū aureos in bonis,ſi faciat teſtm̄ in prin.pōt preteri
re patronū,nec teneꝰ ei aliquid relinquere ſi ab inteſtato nō extā
tibus liberis ſuccedit ei patronus in totū:vnde vnꝰ aureꝰ valet
1 mille ſeſtertios.Illud eē notabile ſcis † tu ꝙ dōatio vltra quin
a gentos aureos nō valet ſine īſinuatiōe,a vt.C.de dona.l.ſancimꝰ
ꝛ l.penult.Audiui ꝙ quidā iudex fuit deceptus in Lōbardia vbi
eſt moneta valde debilis.qdā fecerat donationē q̄ excedebat qn
gentos ſolidos illius monete,ſm̄ inſtitutionē ipſe iudicauit do
nationē illā non valere:qꝛ donatio excedens quingētos ſolidos
ſine inſinuatione facta non valet ꝑ leges prallegatas ipſe male
iudicauit,quod non intelligendum cum dicunt leges ille quod
donationes vltra quingentos ſolidos non valent ſine inſinuatio
2 ne,de ſolidis vulgaris monete:†quia aureus ꝛ ſolidus idem ſūt
ꝛ probatur quia due ſunt leges,que in eodem caſu ꝛ in eadē ma
teria loquuntur,ꝛ vna dicit fieri condemnationem in quinqua
ginta aureos.alia dꝛ fieri cōdēnationē in quinquaginta ſolidos.
vt.j.pena iudicis q male iudi.§.vlti.vnde ille leges intelliguntꝰ d
talibꝰ ſolidis,quoꝝ ſeptuaginta duo faciunt aureū,vt.C.de ſuſ
cep.ꝛ arca.q̄ties vno de ſolidis vulgari currente ſicut cedebat il
le iudex.l.dꝛ ſtipulor a te in.xxxvj.Turon.ꝓmitto tres aureos,
vtilis eſt ſtipulatio,vt.ff.de verbo.obliga.l.q̄.extrinſecus.voluit
dicere ꝙ idē eſt ſi ſtipulor a te quatuor Pariſienſes.ꝛ tu ꝓmit
tis quinq̄ Turoñ ꝙ valet ſtipulatio.Ego dico ꝯriū.vnde intelli
go ꝙ aurius eſt nomē ſolidi:vnde nō eſt in prima ſtipulatione niſi
diuerſitas in appellatione,ſed in ſcd̄a eſt diuerſitas in forma
ꝛ ſubſtantia.Dicitur hic ꝙ ſi libertus maior centenario liberti
excludūt patronū in totū ſiue ſui,ſiue emācipati,ſꝫ nūqd frꝰ liber
ti excludet patronū:Dico ꝙ nō,vt.ff.de bo.liber.l.ab inteſtato.

ADDITIO.

a Sine inſinuatione.Adde.nunquid inſinuationē requiratur ī
donatiōe inter viuos q̄ncūq; ſummā a lege taxatā excedat.Alex
and.in conſi.ccxv.incip.viſa facti narratione colū.v.verſic.Et
omiſſis non neceſſarij in ij.vol.Et nūquid valeat ſine īſinuatiōe ſi
in ipſo inſtrō agatur ꝙ tot donationes ſint,quot ſūt iugera terre
donate,ꝛ tamen omnes res ſimul donate ſummā excedant vltra
quam ſine inſinuatione donari nō pōt.vide eū Alexā.in cōſi.ccc
viij.mei.viſis duobus in ij.vol.

1 Liberto decedenti ab inteſtato qn̄ ſuccedat patronus.Et qd
ſi cum teſtō ꝛ pretereat patronum.
2 Iura patroni que ſint ꝛ quibus remedijs vtatur.
3 Ius patronus pluribus modis amittitur.

Si vero teſtamentum.

Ibi dꝛ ꝙ libertꝰ
maior centena
rio q nullos habeat libertos ſi teſtm̄ nō facit.ſuccederet ei patro
1 nus in totū ab inteſtato,vt.ſ.ꝓxi.†Et facit teſtm̄ ꝛ ipſum patro
num preterire,olim vocabatur potronus per bonoꝝ poſ.ꝯta.in
dimidiam.hodie in tertiam.hoc dꝛ hic.vnde hoc eſt de iuribus
patroni,vnde vocabatur ꝑ bono.poſ.cōtratab.datur patrono ꝛ
2 libertis ꝯ teſtm̄ liberti vt hic.†Item datur bo.poſ.ꝑ ꝯtab.quā
hꝫ patronus ī bonis liberti ꝛ bo.poſ.contratab.quā habent li
beri in bonis parētū,vna ē differētia qꝛ bono.ī poſ.ꝑ contratab.
q̄ datꝰ filijs hꝫ locū,ſiue īſtitutꝰ ī teſtō parētū adiui hr̄ditatē ſiue nō
vt.ff.d ꝯtab.l.illud.ſꝫ illa q̄ datꝰ patrono nō hꝫ locū niſi ad hr̄deꝫ
ſaltē ab vno fuerit adita hr̄ditas,vt.ff.de bonis libe.l.ēt.§.vt pa
tronus.Secunda eſt differentia:qꝛ ꝯtab.que datur filijs nō com
patitur ſecū bonoꝝ poſſeſſionem cōtratabu.ſed illa que compe
tit.vt.ff.de bonoꝝ poſſeſſio.l.ſed cū patrono,vt.ff.de bonoꝝ poſ
ſeſſ.ſm̄ tabu.l.equiſſimum.Tertia eſt differentia:qꝛ bonoꝝ poſ
ſeſſio ꝯtabula.que datur filijs rūpit teſtm̄ ī totū,ſꝫ illa que datur
patrono rūpit vſq; ad tertiam,vt hic vides.Quarta eſt differen
tia.qꝛ petita bo.poſſ.cōtratab.a liberto ꝛ ſic rupto teſtō vſq; ad
tertiam,hꝫ illā tertiā ſine onere legatoꝝ,vt in ver.ita tn̄:ſꝫ peti
ta bo.poſ.a liber.olim debebant legata certis pſōis enumeratis
oībꝰ īdiſtincte,vt C.d liberis p̄te.vel exhr̄da aut.ex cauſa.ꝛ q̄
ras ratione iſtarū.Item nos habemus ī.e.rubri.d bo.poſ.ꝯtab.
que datur patrono ꝛ eius liberis,nūquid ꝛ cognatis patroni da
bitur qꝛ hic dicit litera ꝙ cognati vel patroni ſuccedunt vſq; ad
quintum gradum ꝛ.ī.eo.modo ꝛc.Promptum eſt leges legibꝰ
cōcordare.C.de inoff.dona.l.vnica.Dicimus ꝙ verum eſt ꝙ co
gnati patroni ſuccedant vſq; ad quintum gradū ab inteſtato,ſꝫ
non per bon.poſſ.contratab.que lꝫ ſit ex cauſa teſtamenti,tn̄ di
citur ex teſtō.videmus ergo de bon.poſ.cōtratab.quam habet
patronus in bonis liberti,ꝛ hoc eſt vnum de iuribꝰ quod hꝫ pa
tronus in liberto.Sunt ꝛ alia multa que tangit gl.ꝛ illa videbis
3 legendo gl.ſic.†Et plures ſunt modi amittendi ius patronatus
ēt ꝑ remiſſionem.C.bo.libe.l.vlti.ad minus ꝑ remiſſionem gene
ralem amittit ius ſuccedendi,ſed nō ius reuerentie vt in auꝭ.vt
liberi de cetero.§.j.amittit patronatus ius patronatus per odi
ctum ſum.vt ſi cōpellat libertum vel libertā iurare ne contra
hant matrimonium vt ff.de bo.libe.l.adire.ꝛ l.q ꝯ legē.Itē ſi ō
negat alimenta liberto.vt.ff.de bonis libe.l.ſi patronus.Itē dꝛ
gl.amittit ius patronatus per debitam partem conceſſion.vt ſi
relinquat ei libertus portionem ſibi debitam,vt hic,ꝛ ff.de bo.
lib.l.etiam.§.toties.Certe iſte non eſt modus amittendi ſi ſoluo
tibi quod debeo nihil amittis ſed totum recipis.Et verum eſt
quod non potes poſtea cōtra me agere hic ſi libertus relinquat
tertiam partem bonorum patrono in caſu in quo debet relinque
re,ſoluit ei quoddam:verum eſt quod poſtea patronus non ha
bet bo.poſſeſ.contrata ſed propter hoc non debet dicit amitte
re,ſed ſuum recipere.Item dicit gloſſ.alius modus eſt amittē
di ius patronatus ſi relegatus fuerit patronus vel deportatus
verum dicit ſecundum quod dicit quod relegatus amittit falſuꝫ
eſt:ꝛ lex quam allegat gloſſ.C.de iure patronatus.l.ſi.non loqui
tur tantum quando fuit deportatus.Alius modus eſt ſi libertꝰ
ſit reſtitutus naturalibus.vt ff.de bo.li.l.ij.§.j.Item dicit gl.a
lius modus eſt ſi ſeruus pecuniam alicui donet eo pacto cum e
meret ꝛ manumitteret,vt ff.de bo.lib.lege prima.§.j.C.de bo.
lib.lege.prima.Sed certe iſte non eſt modus admittendi ius pa
tronatus:quia nunquam habuit non conſequendo ius patrona
tus.Alius eſt modus ſi ab eo inuito exegit pecuniam pro futu
ris operis ꝛ amittit omnia iura,vt in leg.difficili.C.de bo.lib.ſi
quis.ꝛ ff.de liberis agnoſcendis.l.ſi quis a liberis.§.ſed ſi quā
do.Item ſi libertus vindicauit necem defuncti ꝛ heredes non
vindicauerunt eā nec hoc eſt verum ſi heres fuit negligens:vn
de iſta duo exiguntur liberti diligētia ꝛ heredis negligentia.vt
ff.de iure patro.l.penultima.Et de ſuis ꝛ legitimis.l.ab inteſta
to §.qui neſcit.Item dicit gloſ.amittit ius patronatus ſi accu
ſauerit libertum de crimine capitali.Dico quod hoc non eſt ve
rum quia non eſt modus quo amittat ius patronatus, ſed
patroni filius ꝛ hoc eſt quod probatur.ff.de fideicom.leg.ſi fi
lius.§.erit dicit litera ſ.in §.Si vero teſtō.ꝛ vbi vel ꝙ prodeſſe
ꝙ ſi patronus nihil in teſtamento liberti habent bono.poſſ.con
tratabu.ſi hꝫ aliquid ſed minus legitima agit,nō hꝫ contratabu.
ſed agit ad cōplementum:ꝛ hoc eſt introductuꝫ ꝑ cōſtitutionē
vt dicit litera noſtra,non ꝑ iura.ff.de bo.que libe.l.ij.§.toties.
imo vꝛ mꝛ habere viam agendi ad ſupplementū,vt.ff.de iure pa
trona.l.iij.§.excluditur.gl.dicit ꝙ illud eſt adinuentū auto.iu
ris cōpoſitoribus eo ꝙ falſum eſt ibi dicitur quod libertus in
ſtituit patronū in minus debita portione:dꝛ ꝙ ſi relinquit ſeruo
patroni relictis ſeruo ſuo,ſꝫ nō dicit ꝙ ſi minus debita portione
eſſet relictū ſeruo ꝙ aget ad ſupplemētū dicit litera in.§.Mul
tis alijs ꝛc.ꝙ patroni ꝛ patrone ꝛ liberi eorū nec non qui ex trā
ſuerſo veniunt vſq; ad quintum gradum referturne ad liberos,
ſicut ꝛ tranſuerſales.gl.dicit ꝙ ſic.ꝛ quidā ꝙ nō hꝫ ſtatum.Do
minus dn̄i mei dicebat ꝙ liberi ſuccedunt in infinituꝫ,tranſuer
ſales vſq; ad quintum,gradū vnde quod dicit vſque ad quintuꝫ
gradum tantum refertur ad tranſuerſales,nō ad liberos.ꝛ Azo in
ſumma de bon.liber.cum hic innumere īducebat dn̄s domini
mei legē que nō multum facit,liberos patroni dꝛ betur reueren
tia ī īfinitium,dicā verum eſt iura reuerētie de qbus loqtur lex
illa:vnde non ſequitur iura reuerētie debētur liberis patroni in
infintum ergo iura ſucceſſionis:modo ſequitur.Sequitur in li
tera.ita q̄ ibi dꝛ ꝙ ꝓximior patronꝰ primo admittatur ad ſucce
ſſionem liberti.vt.ff.de l.tu.l.tutela.§.ſi duo vnde admitteretꝰ frꝰ
patroni ante filios alterꝰ fratris.voluit dicere hoc eſſe correctū
ita erat olim ꝙ filij frū nō veniebāt ſimul cū fratribꝰ.hodie hoc ē
correctum,vt in auꝭ.vt fratrum fil.ꝛ in auꝭ.de hered.que ab in
teſta.deferun.§.reli quum.ſed ibi loquitur de ſucceſſione iuris
agnatoꝝ non de iure patronatꝰ.

Si

Sed hec de iis ⁊c. Ibi dicitur ꝙ deditiria li-
bertas ⁊ Latina hodie ſub
lata eſt. Latina libertas erat q̄r aliquis tp̄e vite ſue erat liber in
morte ſua in extremo vite ſue ſpiritu libertatem amittebāt, ⁊ ſic
nō habebāt heredes, ſed hodie iſta Latina libertas eſt reproba
ta, ſed ecce eam approbant: q̄r habent manū mortuā, ⁊ hic idē ē.

De aſſignatione libertorum. Rub.

1 ¶ Domin⁹ feudi pōt aſſignare vaſallū potētiori dūmodo cōdi
tio aſſignatiōis nō fiat deterior, alias nō pōt ſine cōſēſu vaſalli.
3 Maritus obligatus de dote reſtituenda poteſt aliꝗ̄ delegari in
uitus ſi non fiat eius conditio deterior,

In ſumma quod. §. idem eſt er
go. Aſſigna-
re ē exprimere vel poteſtari verbis, vel ſcriptis,
vel nutu cuius velit ꝙ ſit libert⁹ vt. ī. e. §. vltra
expreſſe, eadē l. prima, circa principiū. Ad quid
valent iſta iura. Ecce caſus in terminis, ego pro
mitto aſſignare tibi cētū libras terre: do fideiuſſores ꝙ i tali lo
co capiat: nūquid ſant liberati fideiuſſores: iſta iura dicūt quod
ſic: lȝ nō ſit terra tradita ex quo verbaliter eſt aſſignata. Itē no-
ta ꝙ libertas pōt aſſignari vnde libertum non poſſet delegare
1 extraneo: vt: ff. de condi. inde. l. ſȝ non ſortem. §. libertus. † hunc
vaſallū volo vel homagium transferre in alium, iura iſta ſint. ī. ar
gumen. ꝙ non poſſem in extraneū, ſed poſſum aſſignare vni filio
rum. Dñs domini mei diſtinguebat ī iſta queſtione, aut dñs feu
di vult aſſignare vaſallū ſuum potentiori ⁊ ſic non fiet deterior
conditio aſſignationis. Erat quidā comes, vult aſſignare vel trāſ
ferre homagium ſuum in regem: q̄r vult dare regi poteſt, ſed ſi
dñs erat quidam comes ⁊ vult dare cuidam ſimplici militi, ⁊ ſic
eſt conditio aſſignati deterior: q̄r erat homo comitis. modo eſſet
homo cuiuſdam militis, non poteſt hoc facere ſine conſenſu va-
3 ſalli. Lex dicit ⁊ maritus eſt obligatus vxori de dote reddenda v-
xor vult eū delegare aliꝗ̄, cogitur ne pati maritus ſe delegare: Di
citur ꝙ ſic, niſi ſit conditio eius deterior ꝑꝑ delegationem. Iſte
caſus eſt. ff. ſol. matri. l. ſecunda ꝙ melius ſit habere maiorē do-
minum hȝ in authen. de defen. ci. §. audient quoque.

ADDITIO.

1 ¶ Sine conſenſu vaſalli. Adde an vaſallus ad petitionē dñi co
gatur fidelitātē ꝓmittere alteri, Bart. in cōſi. cexcv. in primo
vol. qui tȝ ꝙ multo vaſallo dñs nō poſſet delegare duobus caſi-
bus exceptuatis. de quibus ibi vide. ⁊ Roma. cōſi. xxv. ꝑ eūdē
Bald. conſi. c. lxxxvii. in tertio volumine. Cy. in. l. j. C. de nouat.
Ja. de Aret. in lege. ii. in prin. ff. ſolu. matri.

Unde querebatur. Qđ ſi filio ī pōtate fiet aſ
ſignatio liberti, ſi poſt aſ
ſignationē ſibi factam emancipetur, euaneſcit aſſignatio. Cōtra
q̄r filio emancipato pōt fieri aſſignatio: ergo ſi emancipatio non
impedit aſſignationem cōtrahendā, multo fortius nec impediet
iā cōtractam. argumē. ff. qui ſunt ſui vel alieni iuris. l. pñe. Et qđ
emancipato poſſit fieri aſſignatio, habet. ff. e. l. imo ſoluit Pla-
cen. ad iſtud contrarium in ſequendo imo dicit Placen. imo ali
quid impedit iā ꝯctū poſſit aſſignare libert⁹. cū enim illa. l. nun-
quid filio exiſtēti in poteſtate vel filio emācipato poſſit aſſignari
libertus: reſpondent ꝙ ſic, intellige dicit Azo, referri rōnem illā
affirmatiuam ad filium qui erat in poteſtate nō emancipatum.
ad argumē. Placen. de. l. non diſtinguem⁹. §. ꝓmiſſo dt Azo, nō
eſt verum ꝙ ſacerdotium ſuperueniens impediat arbitrium ſu
ſceptum, ſȝ excuſat vt cogatur arbitrium: ſed ſi poſtquā eſt quis
ſacerdos ⁊ in ſe ſuſcepit non excuſatur quin cogatur arbitrium
quin neceſſitate illa ſe poſuit verum non eſt ſubueniendum ar-
gumen. ff. ſi quis cau. l. in hoc. non ſunt alia ⁊c.

De bonorum poſſeſſione. Rub.

1 Bonorum poſſeſſio quid ſit.
2 Bonoꝝ poſſeſſio ē nomē iuris, ⁊ poſſeſſio bonoꝝ eſt nomē facti.
3 Verba promittens iudicatum ⁊c. qđ operentur.
4 Nomina ⁊ verba tranſpoſita qñ nō idem ſignificent.
5 Verba ſi ꝑtiū nō ſolueris tali die. res ſit īempta quid operenť.
6 Bonoꝝ poſſeſſio ad quid fuit introducta.
7 Bonorum poſſeſſionis plures ſpecies.
8 Bonorum poſſeſſio qualiter hodie obtineatur.
Et an ſit ſublata ſolēnitas verboꝝ q̄ b⁹ petebať bonoꝝ poſſeſſio.
9 Bonꝝ poſſeſſio que olim ⁊ que hodie eſt neceſſaria.

Ius bonorū poſſeſſiōis
1 ⁊c. † Videndum eſt qđ ſit bonoꝝ poſſeſſio. ⁊ quot
ſint ſpecies ſeu differētie bonoꝝ poſſeſſionis ⁊ q̄
bono. poſſeſ. olim erat neceſſarie ⁊ q̄ hodie. ⁊ q̄mo
do obtinetur bonoꝝ poſſeſ. Hodie bono poſſeſ. ē
ius retinēdi vel proſequēdi patrimonii ſiue rei que cuiuſq; fue
rit cū is moritur. ff. de bonoꝝ poſſeſſiōe lege tertia. §. bonoꝝ igi
tur. Sic hr̄ditas eſt ius ꝓſequēdi patrimonii, ⁊ cui⁹ fuerit cū is
moritur: vt ff. de verboꝝ ſignificatiōi. lege hereditas. ff. de regu
lis iuris. lege nihil aliud eſt. Dico quod equiuoce ſumiť hoc nō
eſt ius in vtraq; diffinitione hr̄ditatis. hereditas eſt ius ciuile
ſed in bonorū poſſeſſiōe diffinire bonorū poſſeſ. eſt ius p̄torium
⁊c. Bonorū igitur poſſeſſio eſt ius poſſidēdi retinēdi q̄r ⁊c. Iſta
diffinitio cōpetet bonorū poſſeſſio decretali nō edicta libro vt ī.
2 videbis ad minus vi bonorū raptorū. Prio† ſciendū eſt bono
rū poſſeſſio nomē eſt iuris, ⁊ poſſeſſio bonorū nomē eſt facti, vt ff.
de acquirēda poſſeſ. ⁊ non corrigit qđ ius ciuile nō admittebat:
q̄r erāt ſibi incogniti: vt ſupra de hereditati. que ab inteſtato de
feruntur. §. emācipati. quādoq; corrigitur ius ciuile. l. pria. §. adi
piſcitur. ⁊ lege tertia circa principiū ſic dicūt eſſe differētiā. Ro
bertus magiſter dicitur in arte mathematica, ⁊ magiſter Rober
tus dicitur in arte liberali. Dñs domini mei improbat ꝓcura-
3 toriū đ vi verborū. diciť in procuratorio† ſic talis cōſtituit talē
procuratorē dās ei plenariā poteſtatē ⁊c. promittēs pro eo ſol-
uere iudicatū nō erat iudicatū ſolui, dicebat ipſe verbū iudica
tū ſolui, eſt verbū iuris. iō hȝ nō tantū vim verborū, ſed hȝ inter
pretationē: vñ iudicatū ſolui verbū iure tria ſignificat, illud qđ
verbum ſonat ⁊ hoc de vi verborū ſolui, itē ſignificat alia duo
defendere, ⁊ dolum non cōmittere ⁊ hoc habet interpretationē
ſed ſoluere iudicatum non eſt verbum iuris: vnde ſolum ſignifi
cat quod verbum ſonat, nō ſignificat alia duo que ſignificantur
ꝑ interpretationē iuris: vñ ſolū eſt cautum de hoc quod verbū
ſonat ⁊ ſit ſufficiēs tale procuratoriū repellendū. Pro ſua ſen
tentia inducit iſtā diſtinctionem. Bonorū poſſeſ. eſt nomē iuris
poſ. bonoꝝ eſt nomē facti. In hac parte nō hȝ locū quod dicitur
4 † nomina ⁊ verba trāſpoſita idem ſignicāt. ⁊ ꝓ hoc inducebat le
gem, lex dicit, vēdidi tibi rē ſub pretio legis cōmunis vēdo tibi
5 rē pro tāto † ⁊ ſi ꝑtiū nō ſolueris tali die res ſit inempta Iſta
verba, ⁊ ſi pretiū nō ſolueris, tali die. res ſit inempta, ſunt verba
iuris, vñ hūc hȝ effectū quod ſi ad diē pretium ſoluatur, qđ trāſ-
fertur dominiū ipſo iure ſine aliq̄ alio facto in principio: ſȝ non
ſic eſſet ſi dixiſſet vēditor pretio nō ſoluto ad diē res ad me redi-
bit, q̄r iſta verba nō ſunt verba iuris. Hoc eſt quod probať. C. de
pactis inter empto. ⁊ vendito. l. iii. Hoc nō approbo, ſed dico ꝓcu
ratorem admittendū. ergo reperio legis verba vbi ſunt iſta ver
ba, ſolui iudicatū: vt ff. de ꝑto. ſtipu. l. ii. ⁊ dico qđ de vi verborū
hȝ ſolui iudicatū hec tria: q̄r qui ꝓmittit ſoluere iudicatū. pro-
mittit ea ſine quib⁹ hoc eſſe nō poteſt: niſi dolus eſſet, vel ſaltem
cōmode nō pōt iudicari. Itē, ſi nō defendit, iudicari non poteſt,
vñ dico qđ de vi verboꝝ ſignificant hec tria. arg. ad hoc. ff. đ iu-
6 riſ. om. iud. l. ii. ⁊ ff. đ ꝓcur. l. ad rē mobilē. ⁊ l. ad legatū. † Que
ritur quare introduxit ꝑtor bono. poſſeſ. Hec lex reſpōdit ⁊ di-
cit qđ pretor voluit ſupplere ꝑ quos ſucceſſores certiſſime defe
rebanť hr̄ditates non potuit ſeȝ bon. poſſeſ. introducendo. dicit
gl. ꝑtor introducit bonorū poſſeſ. emādando ius ciuile. Et fuit
gl. Hug. ⁊ habuit rationē que apparebit inferius, verbi grā, ius
ciuile nō vocabat emācipatos, pretor vocabat emācipatos. ⁊ ſic
emēdat ius ciuile, ⁊ nō corrigit: q̄r ius ciuile nō admittebat nec
repellebat: q̄r erāt ſibi incogniti: vt ſ. de here. que ab inteſt. defe
rūt. §. emācipati quādoq; corrigiť ius ciuile ꝑ ius ꝑtoris, femine
agnate vltra ſorores tātū erāt cognite ꝑ ius ciuile ſed eas repel
lebat. ius ꝑtoriū admittit eas, ⁊ ſic ꝑtoriū corrigit ius ciuile ⁊c.
vt ſ. đ le. agna. ſucceſ. §. ſȝ q̄r. Dico quod eodē modo corrigit in
emācipatis, vnde illa fuit gl. Hugonis. ꝙ in emācipatis ius pre
toriū emēdaret ius ciuile non corrigeret. Hugo voluit dicere ꝙ
emācipatio erat de iure pretorio, ⁊ nō de iure ciuili: ⁊ hoc falſū
eſt, vino emācipato eſt actus ciuilis, vñ verū eſt qđ edictū de ca
pitis diminutiōe eſt de iure pretorio, ſed emācipatio eſt đ iure ci
uili vt ſ. de leg. agna. ſucceſ. §. vl. vnde hñ erāt cogniti emācipa-
ti. ſȝ erāt incogniti q̄ ad cōmodum ſuū, vñ bene habebat ius ci-
uile emācipatos natos, ſȝ nō ad bonū ſuū cātabat eundē virgini-
7 bus. † Quereť qđ ſpecies vel differētie bo. poſ. ſunt: Multipli-
citer diuidiť bono. poſſ. hic eſt prima diuiſio, alia edictalis. iſte
differētie vñ reperiunť in omni capite bon. poſ. ꝯtinet ſub ſe om
nes ſpecies bon. poſ. verba iſta edictalis ⁊ decretalis ⁊ nō intel
ligam⁹ qđ eſt bon. poſ. edictalis. Quidā volūt dicere qđ bono.
poſ. edictalis. eſt ꝓmiſſio vel pollicita decretalis. vñ ſcđȝ eos de
cretalis ſunt vna ⁊ eadē poſ. pollicita ⁊ data ſeu đcreta edicto ꝑ
toris mortui. ergo edictalis ē bo. poſ. pollicita: polliceť ꝑtor q̄r
ſi eū ⁊ edicta. l. legū adeat fili⁹ đcernet ei vñ liberi. ad hoc ſūt ar
gu. ī tit. iſto, pluries dicit litera polliceť ꝑtor hoc nō placet: ⁊ q̄r
hoc ex inferiorib⁹ apparebit. Alii dicūt edictalis, ⁊ đcretalis ſic
differūt ſicut efficax ⁊ ieſſicax. vñ ſicut reſciſſoria añ reſtitutionē
eſt inefficax ſȝ ꝑ reſtitutionē īfluat in cā ꝑtor viu⁹ ſpiritū vite, id
eſt efficatiā. ſic eſt hic, q̄r edictū pretoris mortuo cōpetit filio bo